

१० आषाढ २०७९

बगनासकाली गाउँपालिका, चिर्तुङ्गधारा, पाल्पा

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

बगनासकाली गाउँपालिकाको गरिमामय बाह्रौँ गाउँसभामा पाल्नुहुने सभाका सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरूमा हार्दिक स्वागत गर्दछु ।

यस गरिमामय गाउँसभाको अवसरमा राष्ट्रिय स्वाधीनताको रक्षा, लोकतन्त्र प्राप्त, तथा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल निर्माणका लागि भएका जन आन्दोलन एवं बलिदानी पूर्ण संघर्षमा देश र जनताका लागि आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्ने सम्पूर्ण महान सहिदहरूमा भावपूर्ण श्रद्धासुमन व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

यस बाह्रौँ गाउँसभाको शुभ अवसरमा बगनासकाली गाउँपालिकाको आगामी आ.व. २०७९/०८० को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा म अत्यन्त गौरवान्वित भएको छु ।

सुन्दर, शान्त, समृद्ध, सभ्य, बगनासकाली गाउँको सार : आर्थिक, सामाजिक, पर्यटन र पूर्वाधार विकासको दिगो आधार भन्ने प्रमुख दिर्घकालीन सोचका साथ हाम्रो यात्रा दिगो विकास, सुशासन र जनसेवाका लागि शुभारम्भ गरिएको पहिलो कार्यकाल व्यतित गरी नयाँ जनमतका साथ दोस्रो कार्यकालको पहिलो पाइलामा उभिएका छौं । प्रथम अवधिमा विकास र समृद्धिको दिशातर्फ उन्मुख हुने बलियो जग बसाल्ने प्रयास गर्न सफल भएका छौं । हामीले लुम्बिनी प्रदेशमै प्रथम वालमैत्री गाउँपालिका घोषणा, पाल्पा जिल्लामै पहिलो फुसको छानोरहित गाउँपालिका घोषणा, पूर्ण संस्थागत प्रसुती सेवा प्रदान गर्ने गाउँपालिका घोषणाजस्ता कार्यक्रम सम्पन्न गरिसकेका छौं । त्यसैगरी उज्यालो बगनासकाली अभियान,

कृषि विकासका लागि व्यवसायिकरण, आधुनिकिकरण र यान्त्रिकरणको शुरूवात, व्यवसायिक पशुपालन, जनताको स्वास्थ्यमा विशेष चाँसो, स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण लागू, शैक्षिक योजना निर्माण गर्दै, शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि गरिएका प्रयासहरू निरन्तर रूपमा जारी रहेका छन् ।

हाम्रो गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक विविधता एवं भौगोलिक अवस्थाका आधारमा हाम्रा विकासका पूर्वाधारहरू तय गर्दै जानु पर्ने अवस्था रहेको छ । स्थानीय तहमा क्रियाशील राजनैतिक दलहरू, स्थानीय समुदाय र गाउँपालिकाको संयुक्त प्रयासमा स्थानीय श्रोत, साधन र क्षमतालाई अधिकतम रूपमा परिचालन गरी सामाजिक, आर्थिक क्षेत्रमा परिवर्तन ल्याउन पूर्वाधार विकास एवं क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू मार्फत विकासलाई अगाडि बढाउन उपयुक्त देखिन्छ ।

सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

गाउँपालिका भित्रका आर्थिक सामाजिक अवस्था कमजोर भएका आम जनताको भावनालाई समेटेर हामी जनसमुदायमा सन्तुलित विकासका लागि श्रोत परिचालन गर्नु पर्ने हाम्रा सामु चुनौती रहेको छ । सिमित श्रोत साधन, न्यून आन्तरिक श्रोत, जनताको अपेक्षामा वृद्धि हुँदै जानु, कार्यालय भवनहरू आफ्नै र निर्माणाधिन रहेका, प्राय गाउँपालिकाका सबै भेगमा सहज आवागमनका लागि बाह्रै महिना चलने सडक नभएको अवस्थालाई केलाउँदै उल्लिखित समस्या र चुनौतीहरूको सामना गर्न सबै गाउँवासीको सहयोग, सहभागिता, सहमति र समझदारीबाट मात्र सम्भव रहन्छ ।

यस गाउँपालिकामा सडक, खानेपानी, विद्युत, शिक्षा, स्वास्थ्यजस्ता आधारभूत सेवा सुविधाको गुणस्तरमा वृद्धि गर्दै गाउँको छुट्टै पहिचान कायम गर्न ढिलो गर्न नहुनेतर्फ सम्पूर्ण जनसमूदायहरू चनाखो हुनु पर्ने देखिन्छ । यस गाउँपालिका क्षेत्रका महत्त्वपूर्ण योजनाहरूलाई यहाँका क्रियाशील राजनैतिक दल, सामाजिक संघ संस्था, समाजसेवी,

उद्योगी, व्यवसायी, संचारकर्मी एवं आम जनताहरूको सहयोग र सहभागितामा अधि वढाउदै दिगो विकासलाई ब्यवस्थित र स्थापित गराउन प्रयत्नशील रहेका छौं ।

सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

संवैधानिको व्यवस्था, नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, यस गाउँपालिकाको दीर्घकालीन सोच, गाउँपालिकाको प्रथम आवधिक त्रिवर्षीय योजना र क्षेत्रगत रुपमा जनता एवम् सम्बद्ध पक्षसँग गरिएका प्रतिबद्धताहरू समेतलाई मनन गरी चालु आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तयार गरिएको थियो । आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम निर्माणमा समेत यिनै कुराहरूलाई मुख्य आधारको रुपमा लिइएको छ । सीमित श्रोत साधनको उच्चतम सदुपयोग गर्दै उत्पन्न भएका चुनौतीहरूलाई सम्बोधन गर्ने र विकास कार्यलाई गति प्रदान गर्ने गरी आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम तय गरिएको छ । यसै क्रममा म चालु आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को लागि स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रमको मुख्य उपलब्धीको विवरण यस सम्मानित सभामा पेश गर्न गर्दछु ।

- ❖ चालू आ.व.का लागि वार्षिक कार्ययोजना/कार्यतालिका पारित गरी प्रथम पटक लागू गर्दै सेवाप्रवाह सम्बन्धमा पहिलो पटक वार्षिक कार्यसम्पादन करार संभौता गरी लागू गरियो ।
- ❖ गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवनको निर्माण कार्य आरम्भ भइसकेको छ भने १५ शैया अस्पताल निर्माणको संभौता भइसकेको छ ।
- ❖ उपभोक्ता समितिको असुविधालाई मध्यनजर गर्दै प्रथम पटक वडातहमा योजना संभौता र बैंक खाता खोल्ने अभियान सुसम्पन्न गरिएको छ ।
- ❖ कर्मचारीको उचित व्यवस्थापन र सहज सेवाप्रवाहका लागि कार्यालयको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण प्रथम पटक गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।

- ❖ स्वास्थ्य संस्थालाई थप व्यवस्थित गर्ने क्रममा ४ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूको निर्माण सम्पन्न भइसकेको र ३ वटा स्वास्थ्य चौकीहरू निर्माणाधिन अवस्थामा रहेका छन् भने कोभिड अस्पताल भवनको स्तर उन्नतीको कार्य भइरहेको छ ।
- ❖ सडक सुविधा अन्तरगत कालोपत्रे २.५ कि.मि., स्तरोन्निति १५ कि.मि., ग्राभेल ५ कि.मि., ढलान ५०० मि., ट्रेकिङ्ग १ कि.मि. र गोरेटो बाटो ढलान ९०० मि. निर्माण भएको छ ।
- ❖ सार्वजनिक निजी साभेदारी कार्यक्रम अन्तरगत तानसेन नगरपालिका र यस गाउँपालिका बीच रानीमहल/रानीघाट क्षेत्रको गुरुयोजना अनुसार व्यवस्थापन र सञ्चालन संयुक्त रूपमा गर्ने समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर गरी कार्य आरम्भ भएको छ ।
- ❖ पशु सेवा, कृषि सेवा र आयुर्वेद सेवा एकै स्थानबाट प्रवाह हुने गरी आर्यभञ्ज्याङ्गमा एकीकृत सेवा इकाई सञ्चालनमा आइसकेको छ ।
- ❖ गाउँपालिकाको समग्र पहिचान भल्कने प्रतीक चिन्ह (लोगो) तयार गरी पाल्पा जिल्लामै प्रथम पटक प्रयोगमा ल्याइएको छ ।
- ❖ वडा कार्यालयहरूमा अनलाईनमार्फत गरिने सम्पूर्ण डाटाहरूको आफ्नै सर्वरमा सुरक्षित हुने गरि सर्वर गाउँपालिकामा स्थापना गरिएको छ ।
- ❖ स्थानीय पाठ्यपुस्तक कक्षा १ र २ को तयारी, छपाई र विधार्थीसँग पुराइएको तथा कक्षा ३ को लेखन कार्य शुरु भएको छ ।
- ❖ विद्यालयका कम्प्युटर शिक्षकलाई तालिम, ५ कक्षासम्म दिवा खाजा तथा शैक्षिक क्यालेण्डरको प्रयोग गरिएको छ ।
- ❖ बाल विकास केन्द्र स्थापना तथा न्यूनतम तलव भत्ताको व्यवस्था गरिएको छ ।
- ❖ पशुपंक्षिमा पर्याप्त मात्रामा पशु स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिएको छ ।
- ❖ गहुँको बिउ उत्पादन पकेट क्षेत्र निर्माण, सुन्तला पकेट क्षेत्र निर्माण, मौरी पकेट क्षेत्र निर्माण र आलु मिसन तथा तर्भुजा खुर्सानी पकेट क्षेत्र निर्माण भएको छ ।

- ❖ लैंगिक हिंसा निवारण कोष संचालन भई हिंसा पीडितलाई राहत वितरण गरिएको छ ।
- ❖ विपन्न महिला व्यवशाय प्रवर्धनका कार्यक्रम सम्पन्न भइसकेका छन् ।
- ❖ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमका संभौता भएका सबै आयोजनाहरू सम्पन्न भइसक्दा ७३ जनाले रोजगार पाएका छन् भने आगामी आ.व.का लागि ४०३ जना सूचिकृत भएका छन् ।
- ❖ अनलाइन प्रणालीबाट व्यक्तिगत घटना दर्ता अभिलेखीकरण तथा तथ्याङ्क भण्डार गरिएको छ ।
- ❖ विदेश जाने र नजानेका लागि कोभिड खोप सेवाको क्यूआर कोड वितरण गरिएको छ ।
- ❖ कोभिड १९ विरुद्धको खोप ९८ प्रतिशत बढी नागरिकलाई दिइसकिएको र पूर्ण खोप गाउँपालिका घोषणाको अन्तिम तयारीमा रहेको अवस्था छ ।
- ❖ गाउँपालिका स्थापना भएदेखि हालसम्म पारित भएका सबै किसिमका कानूनहरू यसै अवधिमा राजपत्रमा प्रकाशन गर्ने र एकीकृत रूपमा **कानून संग्रह** निर्माण गर्ने कार्य भइसकेको छ ।
- ❖ गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालयहरू, स्वास्थ्य संस्थाहरू र आयुर्वेद सेवा इकाईबाट प्रदान गरिने दैनिक सेवाहरूको संयुक्त नागरिक बडापत्र **सार्वजनिक सेवाप्रवाह बडापत्र** प्रकाशनमा ल्याइएको छ ।
- ❖ सार्वजनिक खर्चलाई व्यवस्थित बनाउन स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) मार्फत सोभै प्राप्त गर्नेको बैंक खातामा जाने विद्युतीय भुक्तानी प्रणाली (इएफ्टी) को प्रयोग पाल्पा जिल्लामै पहिलो पटक गरिएकोछ ।
- ❖ गाउँपालिका क्षेत्रका सार्वजनिक जग्गाको अभिलेख संकलन गरी सार्वजनिक गरिएको छ ।
- ❖ न्यायिक समितिमा विभिन्न ९ प्रकृतिका १२ वटा उजुरी परेकोमा १० वटा फछोँट भएका छन् ।

❖ थप ४९ जना मेलमिलापकर्तालाई ४८ घण्टे तालिम दिई सूचीकृत गरिएको छ भने आगामी आ.व. का लागि ६२ जनाबाट मेलमिलापकर्ताको सूची अद्यावधिक गराउन निवेदन प्राप्त भएको छ ।

सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, बगनासकाली गाउँकार्यपालिकाबाट पारित गाउँसभा संचालन कार्यविधि, २०७४ लगायत यसमा आवश्यक पर्ने अन्य ऐन, नियमहरूलाई आधार मानी सोही अनुसार कार्यान्वयनका लागि वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम यस सभा समक्ष पेश गरेको छु । यो नीति तथा कार्यक्रमहरू तयारीको क्रममा विभिन्न वडा समितिहरू, विषयगत समितिहरू, विषयगत शाखाहरू, विभिन्न सामाजिक संघ संस्थाहरूको राय, सुझाव, सल्लाह र योजना तर्जुमा समितिको अगुवाई एवम् सम्पूर्ण कर्मचारीहरूको सक्रिय सहभागिताका लागि हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

अब, म गाउँपालिकाको प्रमुख नीति, दीर्घकालीन नीति र उद्देश्य प्रस्तुत गर्दछु ।

(१) प्रमुख नीति :

बगनासकाली गाउँपालिकाको दीगो तथा गुणस्तरीय विकासका लागि सुन्दर शान्त, समृद्ध, सभ्य बगनासकाली गाउँको सार : आर्थिक, सामाजिक, पर्यटन र पूर्वाधार विकासको दीगो आधार भन्ने मूल विषयलाई नै प्रमुख नीतिको रूपमा अंगिकार गरिनेछ ।

(२) दीर्घकालीन नीति : निम्न अनुसारको दीर्घकालीन नीतिलाई अगाडि बढाइनेछ ।

- दीर्घकालीन विकासको लागि आवधिक त्रिवर्षिय योजना कार्यान्वयन तथा अद्यावधिक गर्ने,

- गाउँपालिका क्षेत्रको भू-उपयोग नीति तर्जुमा गरी समुन्नत कृषि गाउँको रूपमा विकास गर्ने,
- पर्यटन विकासको समुचित विस्तार र प्रवर्द्धन गर्ने,
- गाउँ क्षेत्रभित्रका सम्भावित क्षेत्रहरूको पहिचान गरी करको दायरा फराकिलो बनाउने,
- सार्वजनिक सम्पत्तिको पहिचान गरी संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्ने ।
- सार्वजनिक, निजी, साभेदारीमा जोड दिने,
- शिक्षा, स्वास्थ्य, भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति र खेलकुदको विकास गर्ने,
- सूचना प्रविधिको विकास र विस्तार गरी सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो तुल्याउने,
- सरसफाई र वातावरण संरक्षणमा उल्लेख्य कार्य गर्ने,

(३) उद्देश्य :

- विकासका पूर्वाधारहरूको पहुँच विस्तार गरी बस्तीस्तरसम्म विकासका अवसरहरूको पर्याप्त उपयोग गर्ने अवस्थाको सुनिश्चितता गर्ने,
- सन्तुलित, समावेशी र समन्यायिक विकासको अवधारणामार्फत विभिन्न वर्ग, क्षेत्र, लिङ्ग, समुदाय र जातजातिको श्रोत साधनमा पहुँच अभिवृद्धि गर्ने,
- उत्पादनमूलक क्षेत्रमा ब्यवसायिकता र उद्यमशीलताको विकास एवं सामाजिक परिचालनमार्फत गरिवी न्यूनीकरण गर्ने,
- विकासको दृष्टिले पछाडि परेका वडाहरूमा प्राथमिकताका आधारमा विकास कार्यक्रमहरू पुऱ्याई जनताको सामाजिक आर्थिक रूपान्तरण गर्ने,
- स्वच्छ सुरक्षित खानेपानी, सरसफाई र स्वास्थ्य सम्वन्धी चेतनाको अभिवृद्धि गरी दीर्घकालीन लक्ष्य प्राप्तमा टेवा पुऱ्याउने,
- विकास कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू सञ्चालन गर्दा सरोकारवालाहरू बीच समन्वय कायम गर्दै जनसहभागिता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व वढाई सु-शासनको प्रत्याभूति दिने,

- वातावरणमैत्री नीति योजना र कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने,
- कृषि एवं पशुपालनलाई ब्यवसायिकरण गरी आय आर्जन वृद्धि गर्ने,
- समृद्ध, समुन्नत र श्रोत सम्पन्न आधुनिक गाउँपालिकाको रूपमा विकास गर्ने,

सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

अब, म गाउँपालिकाको समग्र विकास तथा समृद्धिका लागि अवलम्बन गरिने नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

- बगनासकाली गाउँपालिका र छिमेकी जिल्ला, नगरपालिका तथा गाउँपालिका बिचमा अन्तर सम्बन्धित सरोकारका विषयमा छलफल र अन्तरक्रियालाई निरन्तरता दिइनेछ । सम्बन्धित स्थानीय तहको साभा र अन्तर सम्बन्धित सरोकारका विषय क्षेत्रमा संयुक्त साभेदारी विकासको अवधारणालाई अवलम्बन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- नमूना गाउँपालिकाको अवधारणालाई सार्थकता तुल्याउनका लागि यहाँको सम्भावनालाई दृष्टिगत गर्दै प्रदेशीय, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रियस्तरसम्म भगिनी सम्बन्ध स्थापित गर्ने कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
- महिलाहरूले मात्र सञ्चालन गर्ने तथा नेतृत्व गर्ने सरकारी निकाय, संघ संस्था, आयोजना तथा कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिने वातावरण सिर्जना गर्दै उचित प्रोत्साहन समेत गरिनेछ ।
- गाउँवासीले प्रत्यक्ष लाभ लिने गरी गाउँपालिकास्तरीय चक्रपथ निर्माण कार्यको प्रारम्भ एवम् गाउँपालिका तथा वडास्तरीय गौरवका आयोजना कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- स्थानीयस्तरमा बढी मात्रामा उत्पादन हुने अन्नबाली कोदो, मकै, जौ, गहुँ आदि र फलफुलहरूबाट उत्पादन हुने स्थानीय मदिरालाई व्यवसायीकरण तथा थप व्यवस्थापन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

- **बगनासे चापी :** बलियो पहरेदारी भन्ने अभियानका साथ यस गाउँपालिकाको मुख्य पहिचान बने तापनि लोप हुने अवस्थामा रहेको बगनासे चापीको प्रयोगलाई व्यापकता बनाउँदै यो र यस्तै अन्य परम्परागत वस्तु उत्पादन तथा संस्कार संस्कृतिको जगेर्ना, संरक्षण र प्रवर्धनका कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्य र सरल सेवाप्रवाह गर्नका लागि उपयुक्त क्रियाकलापहरू सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- उज्यालो गाउँपालिका बनाउने अभियान अन्तरगत स्टिल पोल राख्ने, सोलार बत्ती राख्ने, सडक बत्ती राख्ने आदि व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- आयोजना बैंकको अवधारणालाई सार्थकता तुल्याइनेछ, भने टोल विकास संस्था गठन र परिचालन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- गाउँपालिका केन्द्रदेखि वडा कार्यालयहरूसम्म पुग्ने मोटर बाटोलाई स्तरोन्नती गर्दै क्रमशः पक्की गर्दै लैजाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संघ संस्थासँग कृषि तथा पशुपंक्षी विकासलगायतका क्षेत्रमा साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- विदेशबाट फर्केका युवालाई लक्षित गरी युवा स्वरोगार कार्यक्रम अन्तरगत स्वरोजगारको लागि लिइएको कर्जाको व्याजमा ५० प्रतिशतसम्म अनुदान प्रदान गरिनेछ ।

गाउँपालिकाको नीति, नियमको पालना, सार्वजनिक सम्पत्तिको सुरक्षा, सेवा विस्तार, शान्ति सुरक्षा प्रदान, विपद्मा खोज उद्धार, बजार तथा मेला पर्व व्यवस्थापनजस्ता कार्यमा आवश्यक पर्ने नगर प्रहरीको व्यवस्था गर्नु अत्यन्तै जरुरी देखिन्छ ।

सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

अब, म गाउँपालिकाको विषय क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

क) आर्थिक विकास

- १) आर्थिक विकास क्षेत्रको मेरुदण्ड मानिएको कृषि तथा पशु विकासलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्दै कृषि सहकारीहरूलाई अधिकतम रूपमा परिचालन हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- २) गाउँपालिकाको आन्तरिक आय वृद्धिका लागि यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र संचालनमा रहेका विषयगत फार्म, व्यवसाय, समूह आदिलाई अनिवार्य रूपमा दर्ता तथा नविकरण गराउने अभियान सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ३) गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, धार्मिक, पर्यटकीय स्थलको एकीकृत रूपमा विकास तथा प्रवर्धनका लागि गुरुयोजना बनाउनुका साथै होमस्टे सञ्चालन गर्नका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
- ४) वडागत रूपमा कृषि विशेष क्षेत्र छनौट गरी **एक वडा : एक पकेट क्षेत्र** बनाइनेछ ।
- ५) सबै वडाहरूमा क्रियाशील रहेका कृषि संजालहरूसँग समन्वय गरी गाउँपालिका स्तरिय कृषि संजाल गठन गर्ने र किसान परिचय पत्र वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ६) वितरणमुखी कार्यक्रमलाई निरुत्साहित गर्दै सामुहिक तथा सहकारी खेतीलाई प्रवर्धन गर्ने तथा बजारीकरणको व्यवस्था सुनिश्चित गरिनेछ ।
- ७) स्थानीय हाट बजारको सम्भाव्यता अध्ययन गरी कृषि उपज संकलन केन्द्र तथा कोशेली घर सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ८) बाँझो जग्गालाई उपयोग गर्ने व्यवस्था मिलाउँदै माटो परीक्षण शिविर सञ्चालन गर्ने तथा रैथाने वाली उत्पादन, प्रवर्धन र संरक्षणमा विशेष ध्यान दिइनेछ ।
- ९) स्थानीय कृषि उत्पादनलाई लामो समयसम्म भण्डारण गर्नका लागि शित भण्डारण केन्द्र निर्माण गर्नमा पहल गरिनेछ ।
- १०) जनशक्तिको उचित व्यवस्थापन तथा एकिकृत तालिम गोष्ठीको व्यवस्था गर्दै उत्पादित वस्तुलाई प्रवर्धन र प्रोत्साहन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

- ११) दोहोरो अनुदानलाई निरुत्साहित गर्दै एकद्वार प्रणालीबाट लक्षित वर्गसम्म सीप र अनुदान पुर्याउने तथा अनुदान प्राप्त कर्ताहरूको विवरण चौमासिक रूपमा सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- १२) किसानको खेती बालीको संरक्षणका लागि बादरलगायतका बन्यजन्तु व्यवस्थापन र नियन्त्रण गर्ने उचित प्रवन्ध मिलाउँदै **एक किसान : एक उत्पादन** लाई प्राथमिकता दिने नीति लिइनेछ ।
- १३) युवालाई परिचालन गर्दै आर्थिक विकासलाई टेवा दिनको लागि युवा स्वरोजगार बनाउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- १४) दुध उत्पादन गर्ने किसानहरूको लागि प्रोत्साहन स्वरूप प्रति लिटर रू ५ को दरले सहकारी मार्फत अनुदान दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- १५) कृषकहरूको सूचीकरण र परिचयपत्र वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- १६) **म तिर्छु मेरै कर** भन्ने उद्घोषका साथ करका दरलाई फराकिलो बनाउँदै कर संकलन दर्ता शिविर र सचेतना अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।

ख) सामाजिक विकास

- १) सामाजिक सुरक्षा भत्ता सहज र सरल रूपमा वडा तहमै वितरण गर्न उचित व्यवस्था मिलाउनुका साथै ग र घ वर्गको परिचयपत्र बाहकलाई क्रमशः रु ५००। र ३००। मासिक भत्ता उपलब्ध गराइनेछ ।
- २) शिक्षा क्षेत्रमा कार्यरत बाल शिक्षक, विद्यालय सहायक शिक्षक, विद्यालय सहयोगी, सामुदायिक सिकाई केन्द्रका परिचालिकाहरूको उचित तलब भत्ता प्रदान गर्नुका साथै उपस्थित विधार्थी संख्याको आधारमा करार शिक्षक नियुक्ति गर्ने व्यवस्था मिलाउनेछ ।
- ३) विद्यालयमा अभिभावक शिक्षा, बाल कक्षा पुस्तकको व्यवस्था, शिक्षाको गुणस्तर सुधार गर्ने कार्यक्रम (नर्सरी, एल्केजी, युकेजी संचालन गर्ने आदि) ल्याउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

- ४) गाउँपालिका क्षेत्र भित्रै गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाई बाहिर जाने विद्यार्थीलाई नजाने वातावरण मिलाउनुका साथै सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई दुर्घटना विमा सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ५) **गुणस्तरीय शिक्षा : बगनासकालीको प्रतिवद्धता** भन्ने नारालाई सार्थक बनाउन सबै सामुदायिक विद्यालय र विद्यार्थीमा पठनपाठन, पोशाक, सेवा सुविधा आदिमा एकरूपता कायम गर्ने र अगामी पाँच वर्षसम्मको शैक्षिक योजना बनाउने व्यवस्था मिलाइनेछ भने कृषि र पशु सेवातर्फको प्राविधिक शिक्षा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ६) विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई चुस्त दुरुस्त पादौ शिक्षकहरूको शिक्षण क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र अभिभावकसँगको समन्ध सुमधुर बनाउने कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- ७) शिक्षा ऐनको तर्जुमा गर्ने, शिक्षा क्षेत्रको सुधारको मापदण्ड बनाई लागु गर्ने तथा सामाजिक विकास क्षेत्रमा गरिने विषयगत कार्यक्रममा दोहारोपना नआउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ८) राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्डजस्ता विद्यार्थी खेलकुदलाई प्राथमिकता प्रदान गर्दै अध्यक्ष कप सञ्चालन गर्ने प्रवन्ध मिलाइनेछ भने शिक्षकहरूको चौमासिक तलव भत्ता दिदै आएकोमा मासिक रुपमा भुक्तानी गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ९) सामुदायिक विद्यालयहरूमा विद्यार्थीको स्वास्थ्य जाँच गर्ने विभिन्न विषयगत शिविरजस्ता कार्यक्रम संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ भने लेखा शिक्षकहरूको सेवा सुविधामा न्यायोचित रुपमा मिलान गरिनेछ ।
- १०) स्वास्थ्य सेवालाई अभि व्यवस्थित गर्नका लागि गाउँपालिकाको पायक पर्ने स्वास्थ्य संस्थाको स्तरउन्नति गरि मेडिकल अफिसर राखेर स्तरीय स्वास्थ्य सेवा दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ११) स्वास्थ्य प्रयोगशाला सेवा तथा बर्थिङ्ग सेवाको स्तरोन्नती र सेवा क्षेत्र विस्तार गर्ने व्यवस्था गरिनेछ भने रगत आवश्यक पर्ने विरामीहरूका लागि व्यक्ति, समुह, क्लव, संस्थासँग समन्वय गरी रगत अभाव नहुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

- १२) गाउँपालिकाको स्वास्थ्य सेवाको पहुँचभन्दा टाढा रहेका स्थानमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई स्थापना गरि सेवा दिने व्यवस्था मिलाउनुका साथै महिलाको पाठेघरको क्यानसरलगायतका अन्य स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी शिविर संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- १३) सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकालाई प्रोत्साहन सुविधा मासिक रु १०००। उपलब्ध गराउने तथा स्वयम् सेविका र सुत्केरी आमाहरुको स्वास्थ्य बिमा गर्ने कार्यक्रमलाई अगाडि बढाइने छ ।
- १४) स्वास्थ्य संस्थाहरुका भौतिक संरचना निर्माण तथा मर्मत सुधारका कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ, भने दिर्घरागीहरुलाई नियमित खानु पर्ने थप औषधी निःशुल्क वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- १५) हिंसा पिडित महिलाहरुलाई निःशुल्क परामर्श सेवा केन्द्र सञ्चालन गर्ने र लैंगिक हिंसा निवारण कोषलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- १६) महिला सशक्तिकरणका कार्यक्रमलाई अगाडि बढाउँदै बालबालिकाको हितमा हुने गरि योजना बनाउने, बाल कल्याण अधिकारि राख्ने र साईबर क्राईमका बारेमा आवश्यक कानुन तर्जुमा गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- १७) चिलाड्दी खेल मैदानलाई गाउँपालिकास्तरीय रंगशाला बनाउनेतर्फ अगाडि बढिनेछ ।
- १८) विभिन्न आयोगका परीक्षामा प्रथम चरणको परीक्षा उत्तीर्ण गरी थप तयारी कक्षा लिनु पर्ने प्रतियोगीहरुलाई उचित सहयोग तथा प्रोत्साहन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- १९) समाजमा हुने छुवाछुत तथा भेदभावजन्य क्रियाकलापहरुलाई निरुत्साहित गर्दै यस सम्बन्धी कानुनहरु कडाईका साथ पालना गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- २०) शिक्षण कक्षा कोठालाई व्यवस्थित र विकसित गर्दै शैक्षिक सुधार गरिनेछ ।

ग) पूर्वाधार विकास

- १) गाउँपालिका स्तरिय तथा वडा स्तरिय गौरवका योजना अगाडि बढाउने र टुक्रे योजनालाई प्राथमिकता नदिने नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ ।
- २) **समृद्ध बगनासकालीको सार : समग्र विकासको दीगो आधारका लागि पूर्वाधारका काममा जनसहभागितालाई बढाउने र कार्यआरम्भ अगाडि नै जनसहभागीता सुनिश्चित गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।**
- ३) समग्र विकासका लागि आयोजना बैंकको शुरु गर्दै प्रधानमन्त्री रोजगार सम्बन्धिका कामहरुलाई स्थानीय आयोजनासँग आवद्ध गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ४) कुनै पनि योजनामा रकम विनियोजन गर्दा आवश्यकता अनुसार प्राविधिक सर-सल्लाह वा परामर्श गरेर बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- ५) आयोजना स्वीकृत भएपश्चात सामान्य त्रुटी बाहेक, नाम परिवर्तन गर्ने र काम शुरु भएपश्चात लागत अनुमान परिवर्तन गर्न नपाउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ६) हाम्रा पूर्वाधार समृद्धीका आधार भन्ने मान्यतालाई आत्मसात गर्दै स्तररोन्नती भइसकेका सडकहरुलाई कालो पत्रे गर्नेतर्फ प्राथमिकता दिदै निर्माणपश्चात उचित संरक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ७) कुनै पनि सडक निर्माण तथा स्तररोन्नती गर्दा नाली अनिवार्य गर्ने नीति कायम गर्ने, अधिकतम जनसहभागिता समावेश गर्ने सुनिश्चितता गर्नुका साथै सडकको अवस्था हेरेर कजवे र वालको लागि २५% बजेट छुट्टाउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ८) सडकहरुको अभिलेख व्यवस्थित गर्दै वर्गीकरण गर्ने र मर्मत सम्भारको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ भने राम्दी घाट, रानी घाटलगायतलाई थप व्यवस्थापन गरिदै लगिनेछ ।
- ९) बस्ति विकासमा जोड दिदै पञ्च वर्षीय र त्रिवर्षीय योजनाहरु तयार पारिनेछ ।
- १०) भौतिक पूर्वाधारसँग सम्बन्धित योजनाहरुको निर्माण, संचालन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, मर्मत सम्भार एवम् आवश्यक समन्वय र नियमन, अध्ययन, अनुसन्धानलगायत मार्गनिर्देशनको कार्यलाई प्राथमिकता प्रदान गरिनेछ ।
- ११) आफ्नै कार्यालय भवन नभएका वडा कार्यालयहरुको भवन निर्माण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

घ) बन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

- १) गाउँपालिका भित्र रहेका जोखिमयुक्त क्षेत्र र स्थानहरुको पहिचान तथा प्राथमिकीकरण गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरणका योजना तथा कार्यक्रमका सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- २) विपद् उद्धार कार्यमा प्रयोग हुने सामग्री तथा उपकरण खरिद गरी प्रत्येक वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय प्रहरी चौकीमा राखी परिचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ३) **हाम्रो बन : हाम्रै मन** भन्ने मूल मन्त्रका साथ सार्वजनिक तथा सामुदायिक बन संरक्षण सम्बन्धी सचेतनामूलक अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्न र आय आर्जनमा टेवा पुग्ने खालका जडीबुटीजन्य बृक्षारोपण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ४) निर्माण भएका मोटर बाटोको दायाँ बायाँ, भिराला र खाली जग्गामा अम्रिसो, सजिवन, केतुके, असुरो जातका बृक्षारोपण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ५) माडी फाँटका खेतीयोग्य जमिन, कालीगण्डकी छेउका बस्ति कटान, खानीछापको पहिरो नियन्त्रण गर्न तथा अन्य वडाका जोखिमयुक्त बस्तीहरूको संरक्षण गर्नका लागि सम्बन्धित निकायमा आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- ६) उच्च भाग तथा खाली स्थानमा रिचार्ज पोखरीको निर्माण गरिनेछ ।
- ७) विकास निर्माणका कार्यमा वातावरणीय पक्षलाई कानुन अनुसार पालना गर्ने विषयलाई कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ८) विपद् सम्बन्धी पूर्व तयारी प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरी लागू गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ९) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तर्जुमा भएको विपद् जोखिम क्षेत्र पहिचान तथा नक्साङ्कनको प्रतिवेदन अनुसारको कार्य गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- १०) विपद्पश्चातको उद्धार तथा खोज, पुनर्स्थापना, राहत वितरणजस्ता कार्यलाई थप व्यवस्थित बनाउन आवश्यक मापदण्ड तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

ड) सुशासन तथा संस्थागत विकास

- १) सेवाप्रवाहलाई सरल र सहज तुल्याउनका लागि जनप्रतिनिधिहरू र कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकास तथा अभिवृद्धि सम्बन्धी तालिम संचालन गरिनेछ ।
- २) कर्मचारीको शिष्टाचार तथा आचार संहिता र सेवाप्रवाह सम्बन्धी मापदण्ड तयार गरी लागू गर्ने व्यवस्था मिलाउदै सेवाग्राहीको सहजताका लागि गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा सहायता कक्ष सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ३) सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट प्राप्त मापदण्ड बमोजिम यस गाउँपालिका भित्रका करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मुल्यांकन गरेर मात्र नयाँ अवधिको लागि करार संभौता गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ४) उपभोक्ताको अधिकार : हाम्रो सरोकार भन्ने नाराका साथ गाउँपालिकामा रहेका बजार क्षेत्रको अनुगमन कार्यक्रम नियमित रूपमा संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ५) लैंगिक उत्तरदायी कार्यक्रम सञ्चालनमा प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ६) लेखा परीक्षणबाट औल्याएका विषयहरूलाई कार्यान्वयन गरी बेरुजु न्यून गर्दै शून्य बेरुजु गाउँकार्यपालिका बनाउनेतर्फ अगाडि बढ्ने नीति लिइनेछ ।
- ७) सार्वजनिक सम्पतिको संरक्षण, सम्बर्धन र व्यवस्थित गरिनेछ, भने कार्यालयको रेखदेख तथा सुरक्षाका लागि पाले पहरा राखिनेछ ।
- ८) योजना कार्यान्वयनको चरणमा पनि योजना अनुगमन कार्यलाई थप सक्रिय पार्ने व्यवस्था मिलाइनेछ, भने वडा तहमा योजना सम्भौता तथा बैंक खाता खोल्ने अभियानलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
- ९) राजस्व सुधार कार्ययोजनालाई कार्यान्वयन गर्नुका साथै सेवाप्रवाहलाई अधिक मात्रामा प्रविधिमैत्री बनाउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

- १०) हरेक चौमासिकमा वडा र गा.पा. मा प्रगति समीक्षा, सार्वजनिक सुनवाई तथा सामाजिक परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ११) जनताप्रति जवाफदेही हुनका लागि **जनतासँग जनप्रतिनिधि** कार्यक्रम मार्फत गाउँपालिकाले सम्पादन गरेका हरेका क्रियाकलाप तथा गतिविधिलाई समेटेर साप्ताहिक कार्यक्रम उत्पादन र प्रसारण एवम् प्रकाशन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- १२) कार्यसम्पादन सूचकका आधारमा कर्मचारीलाई प्रोत्साहन प्रदान गरिनेछ ।

सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

अब, म गाउँपालिकाको लक्षित वर्ग, समुहतर्फको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

(अ) महिलातर्फ :

- सम्पूर्ण महिला तथा एकल महिलाहरूको क्षमता अभिवृद्धिको लागि आयमुलक, सिपमुलक, रोजगारमुलक तथा विशेष अनुदानको विभिन्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछ,
- हिंसा पीडित महिलाहरूका लागि निःशुलक परामर्श सेवा केन्द्र सञ्चालन गरी महिला हिंसा, घरेलु हिंसा, चेलीवेटी बेचबिखनजस्ता जघन्य अपराध विरुद्ध विविध कार्यक्रम ल्याइनेछ,
- **महिलाको सरोकार : सवल स्थानीय सरकार** भन्ने लक्ष निर्धारण गरी महिला अधिकार सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम गर्दै लैंगिक हिंसा निवारण कोषलाई निरन्तरता दिइनेछ,
- महिला सहकारी संस्थालाई महिलाका उत्पादनमुलक व्यवसाय तथा स्वरोजगारका क्षेत्रमा परिचालन गर्ने वातावरण सिर्जना गरिनेछ,
- महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा, शोषण र भेदभाव अन्त्यका लागि निरोधात्मक तथा संरक्षणात्मक उपायद्वारा न्यायमा पहुँच अभिवृद्धि गरिनेछ,

- सिमान्तकृत वर्ग समुदायका महिलालाई तालिम, अनुदान, सहभागिता, सशक्तिकरण, क्षमता विकासमार्फत मुल प्रवाहीकरण गरिनेछ,

(आ) बालवालिकातर्फ :

- बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वय रणनीतिक योजना अनुसार बालबचाउ, बालसंरक्षण, बालबिकास र बाल सहभागितासँग सम्बन्धी सबै कार्यक्रम कार्ययोजनाका आधारमा संचालन गरिनेछ,
- बालवालिकाहरूको समग्र विकासका लागि गाउँपालिकास्तरीय र वडास्तरीय बाल सञ्जालहरू, समुदाय, विद्यालयहरूमा गठित बाल क्लबलाई सक्रीय बनाइनेछ,
- विद्यालय भर्ना हुन र अध्ययन गर्न नसक्ने गरिव, विपन्न र अपाङ्गताता भएका बालवालिकाहरूलाई विशेष छात्रवृत्ति र सहयोग उपलब्ध गराइनेछ,
- बालविवाह न्युनीकरणका लागि सरोकारवाला निकायसँग साभेदारी गरी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- बगनासकाली गाउँपालिकालाई बालश्रममुक्त गाउँपालिका बनाइनेछ,
- अभिभावकविहिन बालवालिकाको उचित स्याहार सम्भारको व्यवस्थापन गरिनेछ,
- बाल राहत उद्धार तथा पुर्नस्थापना कोष संचालन गरिनेछ,
- विद्यालयहरूमा बालमैत्री वातावरण, व्यवहार निरन्तरता दिइनेछ,
- बालमैत्री गाउँपालिका घोषणापश्चातको लगानी योजना अनुसार कार्यक्रमहरू संचालन गरिनुका साथै बालमैत्री दिगोपना रणनीतिलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ,
- बालमैत्री स्थानीय शासन प्रबर्द्धन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ,

(इ) दलित वर्गतर्फ :

- दलित समुदाय, वर्गको समग्र आर्थिक सामाजिक उन्नतीको लागि परम्परागत ज्ञान र सीपलाई ब्यवसायिक बनाउन विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ,
- दलित वर्गको उत्थानका लागि मागमा आधारित कार्यक्रम संचालन गरिनेछ,

(ई) आदिवासी/जनजातितर्फ :

- आदिवासी, जनजाति पहिचानका विषयगत क्षेत्रमा संरक्षण, प्रवर्धन र ब्यवसायीकरण गर्ने विभिन्न कार्यक्रम, क्रियाकलाप तथा सहकार्य र सहजीकरण गरिनेछ,
- आदिवासी तथा जनजाति वर्गको समग्र आर्थिक सामाजिक विकासका लागि सीपमूलक तालिम र सशक्तिकरणका कार्यक्रमहरू संचालन गर्न पहल गरिनेछ,
- सिमान्तकृत कुमाल तथा बोटे समुदायका १२ कक्षा उत्तीर्ण गरेका विद्यार्थीहरूलाई सम्मान तथा प्रोत्साहन गर्दै उत्थानका कार्यक्रम तय गरी लागू गरिनेछ,
- आदिवासी/जनजाती वर्गको उत्थानका लागि मागमा आधारित कार्यक्रम संचालन गरिनेछ,

(उ) जेष्ठ नागरिकतर्फ :

- जेष्ठ नागरिकहरूका लागि आत्मसम्मान हुने गरी अनुभव र अनुभूतिले पूर्ण बौद्धिक ज्ञान उपयोग गर्ने विशेष कार्यक्रम ल्याइने छ,
- जेष्ठ नागरिकहरूको उचित स्याहार-सुसार तथा आदर गर्ने परिवार/संरक्षकलाई विशेष पुरस्कार र सम्मान गर्ने कार्यक्रम ल्याइनेछ,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता एवं जेष्ठ नागरिक परिचय पत्र वितरणलाई सहज र सर्वसुलभ बनाइनेछ,

- जेष्ठ नागरिकको ज्ञान, सीप र अनुभवको सदुपयोग गरी सामाजिक तथा आर्थिक विकासमा पुऱ्याएको योगदानको आधारमा जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ,
- चौरासी पुजा सम्पन्न गरेका र १०० वर्ष पुरा गरेका जेष्ठ नागरिकलाई सम्मान गरिनेछ ।

(ऊ) अपाङ्गतातर्फ :

- अपाङ्गता वर्गको वर्गीकृत तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्दै अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण कार्यलाई सहज र सर्वसुलभ बनाइनेछ,
- ग र घ वर्गको अपाङ्गता परिचय पत्र प्राप्त गर्ने नागरिकलाई मासिक भत्ता दिने व्यवस्था मिलाइनेछ,
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका अपाङ्गताहरूलाई आवश्यकता अनुसार हिवल चियर, सेतोछडीजस्ता सामाग्री वितरण गरी जीवन सहज गराउन पहल गरिनेछ,
- पूर्ण रूपमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि निःशुल्क स्वास्थ्य विमा गर्ने नीतिलाई प्राथमिकता दिइनेछ,
- अपाङ्गता भएकाहरूको हक अधिकार सम्बन्धी जानकारीमूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ,
- अपाङ्गताको अधिकार र क्षमता उपयोगको विषयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ,

(ए) युवातर्फ :

- समग्र विकासका लागि युवा भन्ने यथार्थलाई चरितार्थ पार्न अपरिहार्य भएकोले यहाँका बेरोजगार युवा र विदेशबाट फर्किएका युवालाई गाउँकै विकासमा समर्पित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

- युवालाई रोजगार बनाउनका लागि चाहिने उपयुक्त सीप, क्षमता, स्रोत साधन, सहूलियतपूर्ण कर्जा, संरक्षण तथा प्रवर्धन गर्ने कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ ।
- युवाहरूको हक अधिकार सम्बन्धी जानकारीमूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

(ऐ) भाषा, साहित्य, कला, संगीततर्फ :

- समाजको ऐनाको रूपमा पहिचान बनाएको भाषा, साहित्य, संस्कृति, कला, गला, संगीतलगायतका सिर्जनालाई प्रष्फुटन गराई व्यपकता बनाउने कार्य गरिनेछ ।
- बाल, युवा र प्रौढ साहित्यलाई प्रोत्साहन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका साहित्य, कला, भाषा, संस्कृतिजस्ता समग्र विषयलाई संरक्षण, संवर्धन र प्रवर्धनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

माथी उल्लिखित वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमका सम्बन्धमा सिमित स्रोत, साधनलाई अधिकतम सदुपयोग गर्न गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यहरूको रचनात्मक, राय, सल्लाह र सुझावको अपेक्षा गरेको छु ।

गाउँपालिकामा उपलब्ध स्रोत र साधनले धान्न नसकेका आयोजनाहरूलाई केन्द्र तथा प्रदेशमा पठाइनेछ । गाउँपालिकाको समष्टिगत विकासको लागि गाउँपालिकाबासी सरोकारवाला सबैको चासो र सहभागिता जरूरी छ । तसर्थ सहभागितामूलक योजना छनोट प्रक्रियामा बस्तीस्तरदेखि नै सरोकारवालाहरूले छनोट गरी वडा समितिमार्फत प्राथमिकीकरण गरी आएका आयोजना तथा कार्यक्रमलाई गाउँकार्यपालिकाले समेत प्राथमिकताको आधार बनाएको छ ।

आ. व. २०७९/०८० को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्ने सिलसिलामा महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउनु हुने गाउँपालिका उपाध्यक्षज्यू, वडा अध्यक्षज्यूहरू, कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति एवम् सम्पूर्ण विषयगत समितिका संयोजक र सदस्यज्यूहरू, वडा सदस्यज्यूहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरूमा विशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । साथै यस खालको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको रुपरेखा तयार गर्न प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रूपमा सत्प्रेरणाको अजश्र स्रोत बनेका जहाँसुकै रहे, बसेका सम्पूर्ण बगनासकालीका जनताहरूप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु ।

जय, बगनासकाली ।

सरस्वती दर्लामी चिदी

गाउँपालिका अध्यक्ष

१० आषाढ २०७९